

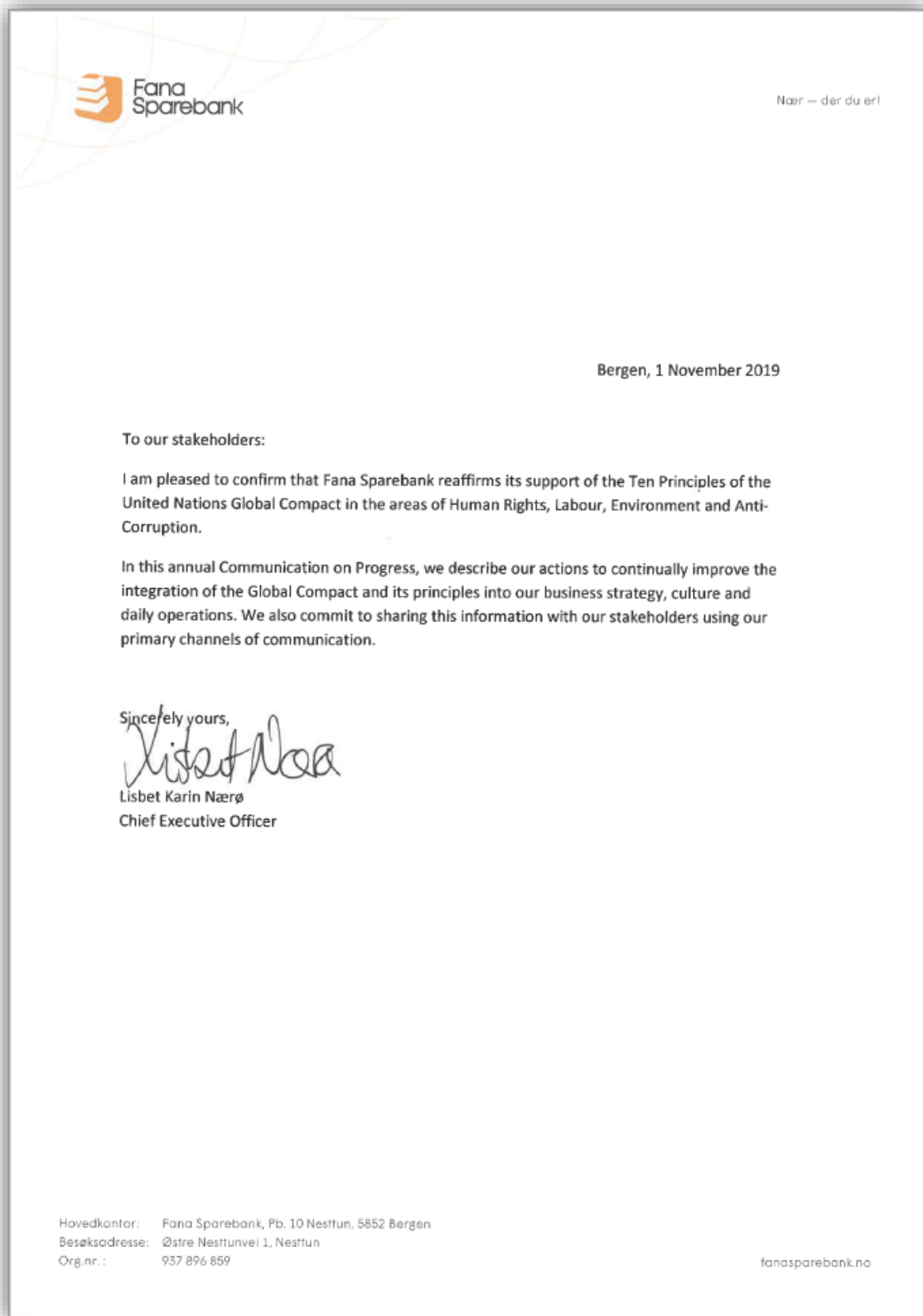
Communication on Progress

Period covered from 10 November 2018 to 10 November 2019

Table of contents

1	Statement of continued support from the chief executive officer	3
2	Description of actions	4
2.1	Human Rights/Menneskerettigheter	4
2.2	Labour/Arbeidsforhold.....	4
2.3	Environment/Miljø	6
2.4	Anti-Corruption/Anti-hvitvask og terrorfinansiering.....	7
3	Measurement of outcomes.....	12

1 Statement of continued support from the chief executive officer

2 Description of actions

2.1 Human Rights/Menneskerettigheter

LIKESTILLING

Blant bankens medarbeidere er kjønnsfordelingen 60 prosent kvinner og 40 prosent menn.

Banken har som målsetting å tilstrebe en jevn fordeling mellom kjønnene på alle nivåer. Ved utgangen av året bestod bankens øverste ledergruppe av 6 personer, hvorav 2 kvinner. Det gir en kvinneandel på 33 prosent i den øverste ledelsen, herunder administrerende direktør. Blant mellomleder- og fagsjefsstellet er 65 prosent kvinner (10 av 16 personer).

Bankens styre består av seks medlemmer, hvorav tre kvinner. Kvinneandelen er således 50 prosent på styrenivå.

DISKRIMINERING

Gjennom drift, rekruttering og utøvelsen av virksomheten ansees banken å opptre i tråd med diskrimineringslovens formål, herunder å gi like muligheter og rettigheter, samt å hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn.

2.2 Labour/Arbeidsforhold

Please use the box below to describe actions your company has taken in the area of labour.

ORGANISASJON, OPPLÆRING OG ARBEIDSMILJØ

Fana Sparebank ønsker å være en foretrukket og attraktiv arbeidsplass for kompetente, motiverte og resultatorienterte medarbeidere.

Det er utarbeidet handlingsplaner for HMS-arbeidet i Fana Sparebank.

ARBEIDSMILJØ OG SYKEFRAVÆR

Fana Sparebank er IA-bedrift og samarbeider tett med NAV-kontorene og Arbeidslivssenter for å øke nærværet og forebygge sykefravær.

Tallene for det legemeldte sykefraværet i banken bekrefter flere år med svært positiv utvikling. I 2017 endte det med et gjennomsnittlig sykefravær på 2,7 prosent. Dette er en nedgang fra 0,7 prosent for tilsvarende måling i 2017. Det egenmeldte fraværet er fortsatt lavt, og utgjør i underkant av 1 prosent. Det er ikke registrert skader som skyldes arbeidsulykker eller arbeidsbelastning i løpet av året.

Det har vært arbeidet målrettet og systematisk med oppfølging av sykefraværet, og dette har gitt gode resultater. Samarbeidsutvalget i banken deltar aktivt i arbeidet med å redusere sykefraværet. Banken legger til rette for medarbeidere som av ulike helsemessige årsaker trenger tilpasning, og har betydelig fokus på å redusere andelen av langtidssyke medarbeidere.

Tydlig og konsistent ledelse er en kritisk suksessfaktor med tanke på å oppnå bankens overordnede mål om å være en attraktiv arbeidsplass for kompetente, motiverte og resultatorienterte medarbeidere. For at den enkelte leder skal få hjelp til å identifisere sine viktigste utviklingsområder, gjennomføres det regelmessig lederevalueringer.

I 2018 gjennomførte banken Tillit- og medarbeiderundersøkelsen Trust Index i samarbeid med Great Place to Work Institute. Dette er en undersøkelse som måler medarbeidernes opplevelse av Tillit, Stolthet til jobben de gjør, og Fellesskapet på arbeidsplassen. Alle medarbeidere ble invitert til å gi uttrykk for sin opplevelse av arbeidsmiljøet og hvilken tillit de opplever i organisasjonen. Resultatene ble presentert gjennom fem dimensjoner – Troverdighet, Respekt, Rettferdighet, Stolthet og Fellesskap. Grensen for sertifisering er et gjennomsnittlig score på 70 prosent. Banken oppnådde 77 prosent, og ble dermed sertifisert på første forsøk.

Fana Sparebank ble kåret til en av topp ti beste arbeidsplasser i kategorien 50-199 medarbeidere, og mottok en spesialpris som Norges beste selskap innen samfunnsansvar.

Samarbeidet med de ansattes organisasjoner har vært meget konstruktivt og bidratt positivt til driften og resultatet i 2017.

Styret er opptatt av at banken har gode arbeidsvilkår for best mulig å ivareta bankens viktigste ressurs, som er medarbeiderne og den kompetansen de representerer.

KOMPETANSEUTVIKLING

Fana Sparebank arbeider målrettet med kompetanseheving på alle nivå i organisasjonen. Banken har blant annet videreført arbeidet med autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere og godkjenningsordningen for skadeforsikring. Dette inkluderer systematisk og kontinuerlig kunnskapsoppdatering for å styrke rådgivernes kompetansebase. Høsten 2018 startet banken prosessen rundt autoriseringen av rådgivere som arbeider med kredittrådgivning. Alle rådgiverne har også vært gjennom salgstrening der det gode kundemøte står sentralt.

Det har også vært lagt ned betydelige ressurser på kompetansehevende tiltak innenfor Innovasjons og utviklingsmiljøet i banken.

Varsling

Fana Sparebank har etablert interne retningslinjer for varsling av kritikkverdige forhold.

Det er utarbeidet rutiner for å sikre at eventuelle kritikkverdige forhold i bedriften kommer frem i lyset, slik at det kan iverksettes tiltak mot forholdet. For å oppnå dette, ønsker bedriften å legge til rette for at arbeidstakere på alle nivåer skal kunne føle seg trygge på å varsle internt om slike forhold, uten at dette får negative konsekvenser for arbeidstaker. Rutinen er ment å bidra til å få et åpnere yringsklima, samt å få varsling i ordnede former.

Fana Sparebank aksepterer ingen form for diskriminering, trakassering, mobbing, upassende eller annen ulovlig adferd mellom kollegaer, eller overfor kunder eller andre våre arbeidstakere forholder seg til.

2.3 Environment/Miljø

Please use the box below to describe actions your company has taken in the area of environment. Examples include:

Avoid environmental damage via regular maintenance of production processes and environmental protection system (air pollution control, waste, water treatment systems, etc.)

Ensure emergency procedures to prevent and address accidents affecting the environment and human health

Minimize the use and ensure safe handling and storage of chemical and other dangerous substances

Miljøfyrtårn

Fana Sparebank er sertifisert som Miljøfyrtårn gjennom Stiftelsen Miljøfyrtårn. Sertifiseringen omfatter Fana Sparebank i sin helhet, med hovedkontor og avdelinger. I tillegg er Fana Sparebank Eiendom miljøsertifisert. Banken ble sertifisert i 2015, og ble resertifisert i november i 2018.

Miljøfyrtårn er den første nasjonale ordningen i Europa som er blitt anerkjent av EU. Det er et bevis på at ordningen holder høy miljøstandard og kvalitet på linje med internasjonale merkeordninger (EMAS og ISO 14001).

Fana Sparebank vil være en klimanøytral virksomhet fra 2019, etter fremgangsmåten beskrevet i FN Climate Neutral Now.

De siste årene har banken gått over til i hovedsak elbiler, med unntak av en driftsbil som fremdeles er fossil. Her avventer vi at det skal komme bedre og mer miljøvennlige substitutter på markedet. Bankens eiendomsmeglere, som bruker bil mest i arbeid, kjører også utelukkende el-biler. Flyreiser har økt noe siden 2014, men banken reiser nesten utelukkende i Norden i arbeidsrelatert sammenheng. En av årsakene til økning er at banken har et velutviklet samarbeid med andre banker, og bransjerelaterte utfordringer som må løses.

Kontorene til Fana Sparebank er godt plassert, og i god relasjon til kollektivtilbudet for både ansatte og kunder. Hovedkontoret på Nesttun ligger rett ved bybanestasjonen. Det samme gjør Kaigaten.

Arbeidet med miljøsertifisering har medført at bankens håndbok for helse-, miljø og sikkerhet er oppdatert og i tråd med retningslinjene som gjelder for sertifisering. Tilsvarende gjelder personalhåndboken, innkjøpshåndbok og øvrige rutiner og retningslinjer.

Det er gjennomført en grunnleggende kartlegging av virksomhetens innkjøp og forbruk av ulike produkter, samt energikilder. Det er tatt umiddelbare skritt for å forbedre konsernets håndtering av avfall. Videre er det gjennomført energisparende tiltak som allerede har gitt målbar effekt.

Den viktigste konsekvensen av miljøsertifiseringen er imidlertid at banken har etablert og satt forpliktende mål for videre tiltak. Målsettingene krever et aktivt engasjement og løpende fokus på mange sider ved å forbedre Fana Sparebanks karbonfotavtrykk.

MFT dekker områdene Arbeidsmiljø, Innkjøp, Energiforbruk, Transport og Avfall. I kriteriene for virksomhetskategori er bankens sertifisering knyttet til kontorvirksomhet.

2.4 Anti-Corruption/Anti-hvitvask og terrorfinansiering

AML/KYC

Samtlige kunder skal være identifisert med gyldig legitimasjon. I 2019 er et iverksatt et særlig program for kvalitetssikring av at hele porteføljen kommer i orden. Kunder som ikke har legitimert seg i henhold til retningslinjene vil få sine engasjementer sperret fra slutten av 2019.

Kontanter

Deler av økonomien som ønsker å unndra seg oppmerksomhet og elektroniske spor bruker kontanter som betalingsmiddel. Fana Sparebank har i 2019 innført strengere beløpsgrenser for uttak og innskudd av kontanter. Kunder med stort og regelmessig bruk av kontanter uten at det finnes naturlige forklaringer, blir stoppet.

2.4.1 ARBEID MED ANTI-HVITVASK OG TERRORFINANSIERING

RUTINER, ANSVAR OG ORGANISERING

Fana Sparebank har et rutinesett for å sikre at virksomheten håndterer risiko og oppfyller plikter etter hvitvaskingsloven og hvitvaskingsforskriften, jf. hvitvaskingsloven § 8.

Bankens Policy for forebygging av hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd ble godkjent i bankens styre 13.12.18.

Det er utarbeidet en AML-risikovurdering, jf. hvitvaskingsloven § 7, som ble godkjent i bankens styre 28.03.19.

Med utgangspunkt i dette er det utarbeidet en retningslinje for forebygging av hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd. Retningslinjen godkjennes i utgangspunktet av administrerende direktør, men er også planlagt fremlagt for styret i Q4 2019. Policy, risikovurdering og retningslinje er oversendt til internrevisor (PWC) i Q3 2019 for gjennomgang/revisjon.

Denne retningslinjen omhandler blant annet

- risikovurdering/-klassifisering
- kundetiltak/KYC
- oppfølging av kundeforhold/transaksjoner
- legitimasjon av kunder
- reelle rettighetshavere
- avvisning/avvikling av kundeforhold
- rapportering til Økokrim

Ansvaret for forebygging av hvitvasking og terrorfinansiering er fordelt mellom følgende i Fana Sparebank:

- Styret
- Ledergruppen
- Første forsvarslinje (Hvitvaskingsansvarlig, BM, PM, kundesenter, dagligbank, depot, forretningsstøtte)
- Andre forsvarslinje (Compliance, Risk Manager, Juridisk)
- Tredje forsvarslinje (Internkontroll, Internrevisjon)

Første forsvarslinje er ansvarlig for at de nødvendige kontrolltiltak er implementert, og gjennomfører kundetiltak og KYC-aktiviteter ved kundeetablering og løpende oppfølging, transaksjonsovervåking og rapportering.

Bankens hvitvaskingsansvarlig er medlem av ledergruppen, jf. hvitvaskingsloven § 8 (5), og er ansvarlig for å følge opp rutinene.

RISIKOKLASSIFISERING, TRANSAKSJONSOVERVÅKING OG RAPPORTERING

Fana Sparebank har et elektronisk overvåkningssystem for å avdekke forhold som kan indikere hvitvasking, jf. hvitvaskingsloven § 38 (1). Banken benytter Evrys programvare for transaksjonsmonitorering, Antihvitvask, for å avdekke og håndtere mistenkelige transaksjoner/transaksjonsmønstre.

Systemet benyttes til risikoklassifisering ved etablering av kundeforhold, og løpende i kundeforholdet. Banken har satt en rekke parametre for risikoklassifiseringen, samt vekting av disse, som avgjør om kunden underlegges normal eller forsterket kontroll. Slike parametre er blant annet:

- Sektor
- Statsborgerskap
- Bostedland, motpostland, skattepliktig land
- Kontotype
- Transaksjonstype
- Produkter og avtaler
- Kundenummertype

Kunder som ved etablering får forsterket kontroll, følges opp av intern avdeling før kundeforholdet etableres. Kunder som i kundeforholdets løpetid får forsterket kontroll, underlegges blant annet strengere transaksjonsovervåkning.

Det innhentes kundeerklærings skjema fra samtlige kunder ved etablering, hvor de skal svare på spørsmål om kundeforholdets formål og tilsiktede art, betalinger til utlandet, midlenes opprinnelse, skatteplikt til andre land, PEP mv. Formularet som benyttes er et Spama-dokument, og opplysningene registreres i bankens Evry-baserte kundebehandlingssystem, Salg & Kundeservice. Det innhentes årlig oppdaterte opplysninger fra PM-kunder gjennom periodisk oppfølging i nett- og mobilbank. For BM innhentes kundeerklærings skjema ved etablering av kundeforholdet, og en løsning for automatisk periodisk oppfølging er under arbeid.

Opplysningene gitt i kundeerklærings skjema benyttes i risikoklassifiseringen, samt til kontroll ved transaksjonsovervåkingen.

Antihvitvasksystemet benyttes til transaksjonsovervåking. Systemet screener kunder og transaksjoner mot internasjonale sanksjonslister:

- EU
- FN
- OFAC
- SDN

I tillegg kan vi legge inn personer på egendefinert liste.

Transaksjoner overvåkes iht. disse sanksjonslistene, og iht. regler som settes av banken. Banken har satt regler blant annet for

- Transaksjoner til og fra utlandet
- Unormal høy omsetning på konto
- D-nr.-kunder med enkeltpersonforetak
- Ekstraordinære nedbetalinger på lån
- Store eller mange kontantuttak/innskudd

Transaksjoner som flagges i Antihvitvask kontrolleres daglig av medarbeidere dedikert til dette. Det er i hovedsak juridisk avdeling som har hatt dette oppfølgingsansvaret siden systemet for transaksjonsovervåkning ble innført, og som også står for rapportering til Økokrim.

Det foretas nærmere undersøkelser når transaksjoner flagges i Antihvitvask.

Undersøkelsene kan bestå i nettsøk, kontroll mot offentlige registre, Folkeregisteret mv. I tillegg gjøres nærmere undersøkelser av transaksjoner tilbake i tid, opplysninger innhentet i forbindelse med tidligere kredittsaker mv. Vi innhenter også opplysninger om midlenes opprinnelse fra andre banker, jf. hvitvaskingsloven § 21 jf. § 25. Opplysninger innhentes også fra kunden ved behov. Opplysninger fra kunde innhentes som regel ved hjelp av kunderådgiver, kundesenter eller forretningsstøtte, for å ivareta avsløringsforbudet i hvitvaskingsloven.

Mistenkelige transaksjoner rapporteres til Økokrim v/EFE direkte fra Antihvitvask via Altinn. Vi kan i dette systemet rapportere transaksjoner som er flagget i transaksjonsovervåkingen, og vi kan registrere og sende øvrige saker med eller uten transaksjoner. Hvitvaskingsansvarlig har det overordnede ansvaret for rapportering, og undersøkelser og rapportering foretas av hvitvaskingsansvarlig eller juridisk avdeling.

Oversikt over flaggede transaksjoner og sendte MT-rapporter:

År	2018	2019 (pr. Q3)
Flaggede transaksjoner	1484	1497
Sendte MT-rapporter	41	61

Hvitvaskingsansvarlig rapporterer kvartalsvis til styret om arbeidet med hvitvasking og terrorfinansiering.

KOMPETANSE

Bankens rutiner slår fast at alle ansatte i Fana Sparebank må være oppmerksom på risikoer knyttet til hvitvasking og terrorfinansiering. Iht rutinene skal enhver ansatt som oppdager en mistenkelig hendelse rapportere denne umiddelbart til hvitvaskingsansvarlig, juridisk avdeling, compliance eller forretningsstøtte. For å sikre at de ansatte vet hva de skal være oppmerksom på, gjennomføres jevnlig kompetansebygging. Alle ansatte gjennomgår årlig e-læringskurs, samt at hvitvaskingsfeltet er en del av autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere. Videre

har hvitvasking og terrorfinansiering vært fast tema på allmøter for bankens ansatte de siste årene. Hvitvaskingsansvarlig, forretningsstøtte og juridisk har i tillegg hatt informasjonsmøter med bankens avdelinger, PM/kundesenter og BM.

3 Measurement of outcomes

Gjennom Miljøfyrtårn har banken identifisert og målt det samlede karbonfotavtrykket. Dette inkluderer transport og flyreiser som utføres i arbeidsforholdet. Gjennom å bli klimanøytral, har banken redusert karbonfotavtrykket fra 220 tonn CO₂ til 0 i 2019.

Banken utvikler et Green Finance Framework som skal gi adgang til å utstede Grønne obligasjoner. Det inkluderer seniorlån, obligasjoner med fortrinnsrett og innskudd.

Alle strategier og delstrategier som dekker bankens risikoområder inneholder føringer om at banken støtter FNs 17 bærekraftsmål.

Fana Sparebank er stiftelsesmedlem av FNs klimainitiativ innen finans/Signatory member of UNEP FI. I tillegg har banken knyttet seg til det tilhørende Kollektiv forpliktelse for klimahandling/Collective Commitment for Climate Action.